

Stanovisko školitele doktoranda k disertační práci

Jméno doktoranda: PhDr. Iva Staňková
Název disertační práce: Analýza vlivu romské kultury na hodnotový systém žáků
Jméno školitele: PhDr. Mgr. Jaroslav Balvín, CSc.

Původnost a kvalita disertační práce

Předkládaná disertační práce je příspěvkem, ve kterém se doktorandka v širším úhlu pohledu věnuje kultuře jako jedné z determinant edukace romských žáků. Tuto práci lze považovat za cenný výsledek autorčiny badatelské práce. V teoretické části poukazuje na součinnost kulturního prostředí žáka ve vztahu k jeho edukaci. Rozebírá úskalí ve výchově a vzdělávání romských žáků i příčiny jejich neúspěšnosti ve škole. Teoretický rámec vrcholí tématem sociokulturních determinant edukace a možnostmi podpory romských žáků. Smyslem výzkumu bylo porozumět a následně popsat, jak žáci i jejich rodiče hodnotu vzdělání vnímají, a jak se aspekty jejich každodenního života odrážejí v přisouzení významu této hodnotě. Z povahy výzkumného problému, kdy v centru stojí kultura a jedinec, zvolila jako vhodný design výzkumu - design etnografický. Ve snaze zachytit problematiku komplexněji byly kombinovány dvě perspektivy úhlu pohledu. Perspektiva samotných příslušníků dané kultury (ETIC) a perspektiva expertní, pohled odborníků, kteří s romskou komunitou (dětmi, mládeží, nebo dospělými) přichází v rámci svého profesního zájmu každodenně do styku (EMIC). V závěrech výzkumu jsou popisovány nejen hodnoty romských žáků, ale také prvky, které hrají důležitou roli v tom, jak žáci vnímají hodnotu vzdělání.

Průběh doktorského studia a schopnost samostatné vědecké práce

Vzhledem k tomu, že doktorandka je zároveň mou kolegyní na pracovišti, tak jsem po celou dobu jejího studia sledoval její vývoj v roli akademického a vědeckého pracovníka. Na své práci pracovala samostatně, pečlivě a zodpovědně. Snažila se maximálně využít možností, které jí studium i zaměstnání nabízelo. Doktorandka v plné míře využila semináře a workshopy pořádané v rámci Strategického projektu UTB ve Zlíně k dalšímu seberozvoji i workshopů v rámci konference ČAPV 2018 ve Zlíně či Letní školy situační analýzy pořádané Centrem výzkumu FHS.

V roce 2019 se ujala spoluorganizace III. andragogického setkání, které se konalo v prostorách FHS UTB.

Na konzultace chodila vždy perfektně připravená a ke studiu byla motivovaná.

Konferenční a projektové aktivity, studijní pobyty

Doktorandka se v průběhu studia zúčastnila mnoha domácích i zahraničních konferencí, na kterých aktivně vystupovala v rámci posterové i orální prezentace.

Mezi nejvýznamnější patří aktivní vystoupení na těchto konferencích:

Edukacja malego dziecka, Ustroń, Polsko; Conference of CESE, Identities and Education: Comparative Perspectives in an Age of Crisis, Nicosia, Kypr; Teacher Conference Education 2018 (ITEC), Bloomington, USA; XXIII. Międzynarodowa Konferencja Naukowa SOCIALIA 2018, Dabrowa Gornica, Polsko; Edukacja międzykulturowa w Polsce i na świecie: 30 lat doświadczeń – problemy – perspektywy, Ustroń, Polsko; International

Conference on Education and New Developments 2019, Porto, Portugalsko; International Conference on Multilingual and Multicultural Learning: Policies and Practices MMLPP19, Praha, ČR; 10th World Conference on Learning, Teaching and Educational Leadership WCLTA-2019, Atény, Řecko.

Její výzkumné a projektové aktivity byly soustředěny především v tříletém projektu IGA/FHS/2017/006 - Pojetí hodnoty vzdělání prizmatem žáků z odlišného kulturního prostředí.

Je rovněž řešitelkou projektu TAČR Éta - Nálepkování intelektově nadaných žáků v prostředí základní škol. Na tomto tříletém projektu začala pracovat v roce 2020.

V průběhu studia doktorandka absolvovala několik studijních pobytů. V roce 2018 absolvovala měsíční stáž v Polsku na Uniwersytet Ślaski a v roce 2019 týdenní stáž v rámci kurzu statistického zpracování dat v Praze.

Pedagogická a publikační činnost

Doktorandka působí na ÚPV FHS UTB ve Zlíně, kde zabezpečuje například předměty:

UPV/SK1PG, SP1PG - Základy pedagogiky
UPV/SK2IP, SP2IP - Inovativní přístupy ve vzdělávání
UPV/AK3MV, KP5MV - Multikulturní výchova
UPV/PP5MS - Metody sociálně výchovné práce
UPV/PP4MM - Multikulturní mediace
UPV/PP7PP - Metody práce s problémovými dětmi
UPV/PP3PD, PP4PD - Sociální pedagogika 1, 2
UPV/KP0VP - Sociálně výchovné poradenství
UPV/EP7PP - Methods of Working with Probl. Children
UPV/EP7FV - Philosophy of Education
UPV/EP2IP - Innovative approaches to education

V průběhu studia doktorandka zaznamenala mnoho publikačních výstupů, publikovala samostatně i ve spoluautorství. V rámci publikační činnosti se věnovala především tématům spojených s disertační prací. Časopisecké studie se věnovaly především tématu edukace romských dětí a romské kultuře, mezi nejvýznamnější patří:

Staňková, I. (2018). Roma song lyrics: a mirror of social phenomena and values of the Roma ethnic group. *Edukacja Międzykulturowa*, 9(2), 162-178. <https://doi.org/10.15804/em.2018.02.08>

Staňkova, I., & Venterová, L. (2019). "Sink or swim?" Equal educational opportunities for children from a different cultural background in the EU. *New Trends and Issues Proceedings on Humanities and Social Sciences*, 6(7), 138-147. <https://doi.org/10.18844/prosoc.v6i7.4524>

Staňková, I., & Venterová, L. (2019). The concept of educational values from the perspective of learners from different cultural backgrounds. In: E. Ogrodzka-Mazur, U. Szuścik, & A. Szafrńska (Eds.), *Edukacja malego dziecka. Konteksty społeczne i międzykulturowe* (pp. 175-187). Kraków: Impuls.

Během doktorského studia, v roce 2018 studentka úspěšně absolvovala rigorózní řízení v oboru Sociální pedagogika. Obhájila práci sledující životní příběhy vysokoškolsky vzdělaných Romů:

Staňková, I. (2018). *Životní příběh vysokoškolsky vzdělaných Romů* [Rigorózní práce]. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta humanitních studií. Dostupné také z: https://theses.cz/id/0s7rgv/RP_Stakov.pdf

Disertační práce doktorandky prokazuje její schopnost samostatné tvůrčí vědecké činnosti v oboru Pedagogika. Úroveň disertační práce odpovídá požadavkům standardně kladeným na práce tohoto typu v uvedeném oboru. S předložením disertační práce k obhajobě souhlasím.

Zlín 4. 7. 2020

Jaroslav Balvín